Derde Jaer. Nr 47. Zaterdag, 22 November 1856.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week, 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de We J.-P. COLLÉE, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement voorafbetaelbaer is bepaeld op 5 fr. per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . 15 »
De reklamen » » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, ofwel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven, genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 22 NOVEMBER.

Heidegronden. — Ontginningen.

Meermalen reeds hebben wy de aendacht geroepen op de noodwendigheid in dewelke het land zich bevindt van zyne heidegronden te ontginnen. Men staet verbaesd als men ziet dat er in België nog over de 300,000 hektaren grond onbebouwd liggen.

De provincie Antwerpen bezit	36,065	hektaren.
De provincie Limburg	76,274	»
De provincie Luxemburg	138,156	»
De provincie Namen	21,835	»
De provincie Luik	23,592	»
Totael,	315,922	»

Vervolgens heeft men de drooge gronden, maer die, by middel van wel begrepene ontginningen en bebouwingen, in vruchtbare akkers zouden kunnen herschapen worden.

Drie vyfde gedeelten, of ten naesten by zulke hoeveelheid van de gezamentlyke oppervlakte onzer heiden, zouden, men moet het wel bekennen, niets dan mastenboomen kunnen opbrengen: het zouden overigens die gronden niet zyn, welke den kleinsten intrest of rente zouden geven.

Al die gronden zouden kunnen vruchten opbrengen, doch niet dezelfde vruchten. De meeste dergenen, welke aen kleine rivieren of beken zyn gelegen, zyn thans moerassig, omdat het water-regiem in de heidegewesten nog veele gebreken heeft. Dat men de grootste dier rivieren kanaliseere, de afloopingen in al de anderen vergemakkelyke, en de moerassen zullen kunnen herschapen worden, de eenen in hooibeemden, de anderen in grasweiden.

Opdat die uitgebreide bebouwingen met vrucht zouden kunnen ondernomen worden, zyn de bepalingen der wet van maert 1847 niet voldoende; inderdaed, waertoe zou het dienen de gemeenten te verpligten hunne gronden te verkoopen, indien, by gebrek aen gemeenschap, het vervoer van mest en het verzenden der voortbrengselen, welke die vruchtbaer gemaekte gronden later zouden kunnen geven, onmogelyk zyn?

Het is dus vooreerst aen de verbetering van het stelsel der wateren en buertwegen, dat men moet denken, en dat het gouvernement alsdan het voorbeeld geve, om den iever der grond-eigenaers en landbouwkundigen aen te moedigen; dat het, in het midden der Kempen, en op de voordeeligste voorwaerden zyne bedelaersgestichten, al ware 't zelfs zyne gevangenissen, plaetse; dat men de ontginningen met het leger, volgens het stelsel Eenens, beginne of eerder voortzette, en na verloop van tien of twaelf jaren, zal men België met eene provincie te meer begiftigd hebben.

De opvolgende vermeerdering der bevolking is overigens een wezentlyk gevaer, dat men wel zal moeten afwenden, van den eenen kant, door te poogen om de opbrengst der thans bewerkte gronden te vermeerderen, by middel van betere verdeeling in de verschillende bezaeijingen der velden, of door een vollediger en goedkooper labeurstelsel, en van den anderen kant, door het vruchtbaer maken van alle onze heiden.

Wy ontveinzen het ons niet, de eerste proefnemingen van het gouvernement, in de ontginningen der heide, zyn niet altyd gelukkig geweest; het stelsel van besproeijing van hooge gronden, door water dat van zeer verre en met zeer kostbare kunstwerken aengebragt wordt, heeft niet beantwoord aen het hooge denkbeeld, dat men er van opgevat had, by de vooringenomenheid, welke het in het begin had opgewekt; doch dat is geene reden om geene nieuwe poogingen te doen, niet om te besproeijen, maer om met hout te beplanten.

Echter, dat men aen elkeen zyne byzonderheid late: aen de burgerlyke genie de kunstwerken, en aen de akkerbouwkundigen en landbouwers de landbouw-werken, en men zal geene misrekeningen meer te ondergaen, of geene ontmoedigingen te verdragen hebben.

Heeft het gouvernement overigens het bewys niet gegeven wat men van eene heide, na twintig jaren, kan maken? Zyn gesticht van Ruysselede, het schoonste domein van België, eindelyk eene echte warande, was in 1830, een onvruchtbare grond, waerop nauwelyks de heidebloem groeide.

Z. M. de Koning heeft zaterdag het adres van het Senaet ontvangen in antwoord aen de troonrede, waervan wy den inhoud aen onze lezers hebben doen kennen. Z. M. heeft de leden der kommissie het volgende antwoord gegeven:

« Mynheeren,

» De gevoelens van toegenegenheid en van opoffering van het Senaet zyn my sinds lang bekend.

» Die gevoelens zullen zich, ik ben er van overtuigd, gedurende dezen gewigtigen zittyd nog openbaren, door de vruchtbare werkzaemheid, welke het Senaet met zyne matigende bedaerdheid en zynen oefening's geest, aen zyne beraedslagingen zal weten te brengen. »

Deze antwoord des Konings is aen het Senaet medegedeeld in eene kortstondige openbare zitting, den zaterdag, eene halve uer namiddag gehouden. De vergadering die niets meer aen haer dagorde had, heeft, na deze mededeeling ontvangen en er levendiglyk aen toegejuichd te hebben, onbepaeldelyk hare zittingen verschoven.

De Kamer der Volksvertegenwoordigers die verledene week hare werkingen gestaekt had, na eene kommissie benoemd te hebben, belast met het verveerdigen van een antwoord op de Troonrede, heeft woensdag hare zittingen hernomen. M. Deschamps, verslaggever der kommissie, heeft lezing gegeven van het ontwerp van adres; de diskussie werd gesteld op vrydag.

Het jaerlyksch verslag over den toestand van s'ryks kast is in dezelfde zitting door den minister van finantiën neergelegd.

Tusschen de petitiën welke deze week aen de Kamer der Volksvertegenwoordigers toegekomen zyn bemerken wy de volgende:

M. J. W. Raskop, négociant te Tongeren, geboren te Klimmen (Hertogdom Limburg), vraegt de gewoone naturalisatie.

— Het gemeente-bestuer van Bergilers verzoekt de Kamer van aen M. Delstanche de concessie te geven van eenen yzeren weg van Luttre naer Maestricht, langs den Romeinschen weg, door Waremme en Tongeren.

De gemeente-besturen van Lowaige, Wasseiges, Ascheen-Refail, Hemptinne, Bolinnes, Harlue, Thisnes-Boneffe, Noville sur-Méhaigne, Taviers, Philippebourg, Autre-Eglise, Tilly en Grandville doen dezelfde vraeg.

— De molders van Beeringen en van eenige andere kantons vragen eene verandering aen de wet der maten en gewigten. Zy verlangen dat men hun toelate van zich by voortduring van romeinsche balancen te bedienen.

— M. Pierre, postmeester te Hoei, vraegt dat het gouvernement hem eene plaets geve, of ten minste hem eene vergoeding verleene voor het verlies dat hy ondergaen heeft ten gevolge der aenlegging van den yzeren weg van Namen naer Luik.

MICHEL CABIEUX.

In july 1762 kruisten vele engelsche schepen byna in het gezigt der kust van Normandië, en schenen begeerige blikken te werpen op die ryke velden en uitgestrekte dalen, de oude wieg der veroveraers van Engeland en Sicilië.

Voor hen lag daer die heerlyke, aen de kroon der Plantagenets ontvallene perel. Van hunne door de golven zacht bewogene schepen zagen de Engelschen voor hunne oogen die ry sierlyke, spitse kerktorens, waermede hunne engelsch-normandische voorouders die streek versierd hadden, en die van hunne hoogten op de onmagtige woede des oceaens, die tegen derzelver voet klotste, nederzagen.

De nadrukkelyke les echter, die de bewooners van Bretagne de Engelschen te St.-Cast hadden gegeven, had deze voor zigtiger gemaekt, zoodat zy in het kanael slechts op en neder voeren, en op een gemakkelyken en ongevaerlyken buit hoopten.

Dertien schepen, met timmerhout en andere goederen beladen, naer Brest bestemd, ankerden, sedert verscheidene dagen, in den mond der rivier de Orne en wachtten op gunstigen wind, of liever, op de verwydering der vyandelyke kruisers.

Reeds op den 12 july had Peter Yvon, een visscher uit het dorp Oysterham, aen den linkeroever van den mond der rivier, de verschyning van een vyandelyk eskader waergenomen. Het volk nam het berigt daervan onverschillig aen. Overigens was de kust van alle verdedigingsmiddelen ontbloot, en de weinige visschers konden slechts wederstand bieden, wanneer de vyand eene landing mogt willen beproeven.

Een man van omstreeks dertig jaren, van een sterk ligchaemsgestel en sterk geteekende gelaetstrekken, deelde noch in de algemeene vrees, noch in de zorgeloosheid.

Hy zat omstreeks acht ure des avonds, eene halve myl van Oysterham, op de rotsen aen de kust, de ellebogen op de kniën, het hoofd op de beide handen, het geweer tusschen de beenen, en zag met de grootste oplettendheid, die met zyne schynbare onbewegelykheid sterk streed, naer den verren kring, dien de horizon op den vloed maekte.

Deze man was Michel Cabieux, onder-officier by de milicie.

In weêrwil van den avond en van den nevel, die de duisternis op de zee bevorderde, stond de westkust in vuer by het ondergaen der zon; breede roode en donkere strepen lagen als balken schier op ieder punt van den gezigteinder.

Reeds was de uit eene der groepen vruchtboomen te voorschyn komende kerktoren verdwenen, en reeds schemerde hier en daer een licht in de huizen der visschers. De roode strepen werden meer en meer onzigtbaer, de wind scheen het purper daervan als weg te blazen, en weldra was nog slechts ééne heldere plek zigtbaer. Een geoefend oog zou aldaer meerdere zeilen, die zich vertoonden en weder verdwenen, hebben kunnen onderscheiden, als rooyers by maenlicht op eene verlichte plaets in het bosch.

« Zoo waer ik Michel heet, » zegde de onder officier by zich zelven, » de Engelschen liggen met de schepen in den mond der rivier! Peter Yvon loog. Wat te doen? Wanneer er slechts eenige knapen in de schans te Saiennelles waren, om hen behoorlyk te kunnen begroeten, maer zy zyn allen te Cherbourg. Er zyn geen zes geweeren in het dorp. En als de Engelschen eens, even als te Granville, de dorpen willen verbranden! En waerlyk! daertoe zyn de booswichten waerachtig in staet. En myne vrouw! myne kinderen! »

Na eenige oogenblikken van besluiteloosheid, staet Michel Cabieux plotseling op, neemt zyn geweer en legt aen. Was het verbeelding of werkelyk zoo? Hy meende in de diepe stilte des nachts, niet verre van de kust, geplas in het water te hooren als of er sloepen naderden.

« Zy zyn het! » dacht hy, ylde naer het dorp, en liep tegen eenen man aen, die met een kreet van schrik op den grond viel. Het was Jean Lelièvre, de omroeper en koster van den Oysterham, die zyne trommel by zich had, welke by het vallen op den grond een doffen klank gaf. Hy kwam van Luc, waer hy sterk gedronken had. Deze onverwachte ontmoeting verdreef tamelyk wel zynen roes.

« Ha, zyt gy het, Lelièvre? » zegde Cabieux.

« Dat de drommel u hale, Michel. Welk een schrik hebt gy my aengejaegd. »

« Neem het my niet kwalyk, maer nu is het geen tyd om te schertsen, oudje. Spoedig, de vyand ligt in den mond der rivier. » — En daer de koster versteend en onbewegelyk bleef staen, hing hy hem de trommel om, nam hem by den bandelier en trok hem zoo snel voort, dat de arme Lelièvre alleen door afgebrokene uitroepingen tegen zulk een geweld kon protesteeren.

« Stil toch, oudje! riep eindelyk de onder-officier en bleef tegelykertyd staen. « Luister, hoort gy hen? »

« Waerachtig, Michel, ik hoor niets, laet my los! »

« Stil! »

« Laet my los, of ik word oproerig. »

« Stil, zeg ik u! Zy zyn het en zullen het dorp verbranden. »

Ditmael had de vrees den koster niet alleen nuchter gemaekt, maer ook zyn zenuwgestel in beweging gebragt, en even als een koppige ezel, met strakke oogen en het oor naer den wind houdende, liet hy zich al tegenspartelende en doof voor alle vermaningen door den onder-officier voorttrekken.

Eensklaps rukte hy met eene laetste pooging zyn hoofd uit den bandelier, en ontvlugtte zoo snel als zyne beenen hem dragen konden, terwyl de hevig trekkende onder-